

KOMENDANT
NADODRZAŃSKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ

Nadodrzański Krośno Odrzańskie
KANCELARIA
w Krośno Odrzańskie

0 1 03 2017
0 1 -03- 2017

Nr 1985/17
Zał. Str.

0 1 03 2017
dnia 28 lutego 2017 r.

Egz. nr ...2

Sygn. Kontr. 14/NK/2016

Pan ppłk SG Krzysztof DAMUĆ

**Naczelnik
Wydziału do Spraw Cudzoziemców
Nadodrzańskiego Oddziału SG
w Krośno Odrzańskim**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: „Nadzór i koordynacja realizacji nowych zadań wynikających z ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej polskiej oraz niektórych ustaw”, w Wydziale do Spraw Cudzoziemców¹ Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej², ul. Poprzeczna 1, 66-600 Krośno Odrzańskie, ujętej w zatwierdzonym w dniu 01.12.2015 r. „Rocznym planie kontroli jednostek i komórek organizacyjnych Nadodrzańskiego Oddziału SG” nr 10576/15.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych, stanowiących załącznik do Decyzji nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r.³, wprowadzonych Decyzją nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Straży Granicznej wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych⁴, w dniach od 13.12.2016 r. do 31.01.2017 r. przez zespół kontrolny w składzie:

kierownik zespołu:

ppłk SG Ewa IGNASZAK-WĘSEK - Naczelnik Wydziału Kontroli NoOSG, upoważnienie nr 14/1/NK/2016 z dnia 13 grudnia 2016 r.⁵

1 w dalszej części zwany WdsCu;

2 w dalszej części zwany NoOSG;

3 Dz. Urz. MSW z 2012 r., poz. 43, z późn. zm.;

4 Dz. Urz. KGSG z 2012 r. poz. 47;

5 Akta kontroli, karta nr 1;

członek:

kpt. SG Rafał POTOCKI – Starszy specjalista Wydziału Kontroli NoOSG, upoważnienie nr 14/2/NK/16 z dnia 13 grudnia 2016 r.⁶

Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach od 14.12.2016 r. do 31.01.2017 r.

Funkcję kierownika podmiotu kontrolowanego w okresie objętym kontrolą pełnił:

– ppłk SG Krzysztof DAMUĆ

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej str. 6 poz. 10 RWD 452/5/13.

I. Zakres kontroli.

Przedmiotem kontroli były:

- rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne dotyczące prowadzenia nadzoru nad realizowaniem przez Placówki NoOSG zadań określonych w ustawie z dnia 10 września 2015 r. *o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych ustaw*⁷;
- prawidłowość, rzetelność i celowość działań podejmowanych w ramach nadzoru nad wykonywaniem przez Komendantów Placówek Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej zadań wynikających z ustawy z dnia 10 września 2015 r. *o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych ustaw*.

Kontrolą objęto okres od 10.09.2015 r. do 30.11.2016 r.

II. Cel kontroli.

Celem kontroli była ocena legalności, rzetelności i celowości realizacji zadań wynikających ze sprawowania nadzoru nad wykonywaniem przez Komendantów Placówek SG NoOSG zadań wynikających z ustawy z dnia 10 września 2015 r. Ponadto celem kontroli była ocena prawidłowości zakresu, form i metod czynności realizowanych w zakresie wymaganego nadzoru przez kontrolowaną komórkę organizacyjną pod kątem skutecznego wypełnienia zadań określonych w przepisach prawa. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o dokumenty udostępnione kontrolerom, pisemne i ustne wyjaśnienia oraz oświadczenia funkcjonariuszy podmiotu kontrolowanego.

III. Ocena kontrolowanej działalności.

Czynności kontrolne realizowano stosując kryteria legalności, rzetelności i celowości wykonywanych zadań. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z programem kontroli poddając analizie 100% dokumentacji związanej z działaniami realizowanymi w ramach nadzoru służbowego w okresie od 10.09.2015 r. do 30.11.2016 r. Ocenę końcową kontrolowanej działalności sporządzono w oparciu o takie czynniki jak okres i zakres kontroli, wskazane kryteria i mierniki oraz oceny cząstkowe na podstawie czterostopniowej skali⁸.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono pozytywnie.

⁶ Akta kontroli, karta nr 2;

⁷ Dz.U. 2015 poz. 1607, zwana dalej ustawą z dnia 10 września 2015 r.;

⁸ Skala obejmuje: ocenę pozytywną, pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami oraz negatywną;

Pozytywnie oceniono przyjęte przez podmiot kontrolowany rozwiązania organizacyjne dotyczące podziału zadań pomiędzy komórki organizacyjne i ustalenia zakresu obowiązków i uprawnień dla poszczególnych osób realizujących zadania objęte niniejszą kontrolą. Ustalono, że zadania te powierzano osobom posiadającym merytoryczne przygotowanie do ich realizacji. Jako prawidłowe postępowanie oceniono dokumentowanie w formie sprawozdań czynności sprawdzających zrealizowanych w ramach nadzoru w poszczególnych jednostkach oraz przyjęty obieg dokumentacji zapewniający możliwość zapoznania się i wniesienia uwag do treści sprawozdania przez kierowników jednostek organizacyjnych. Pozytywnie oceniono również działania podejmowane w ramach nadzoru nad wykonywaniem przez Komendantów Placówek Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej zadań wynikających z ustawy z dnia 10 września 2015 r. Szkolenia i odprawy organizowane dla przedstawicieli pionu cudzoziemców z poszczególnych Placówek oraz systematycznie przysyłanie informacji na temat zmian w obowiązujących przepisach oraz sposobu ich interpretacji należy uznać za działania prawidłowe i celowe. Z ustaleń kontroli wynika ponadto, że funkcjonariusze WdsCu rzetelnie realizowali czynności mające na celu sprawdzenie prawidłowości realizacji zadań w Placówkach SG. Wynikiem tych działań było ujawnienie szeregu błędów i podjęcie działań weryfikujących i usprawniających. Odnośnie dokumentowania wyników przeprowadzonego w Placówkach SG nadzoru na uznanie zasługuje rzetelność sporządzanych sprawozdań, natomiast w ocenie zespołu kontrolnego, opracowanie pisemnej informacji o wynikach nadzoru powinno następować bezpośrednio po wykonanych czynnościach sprawdzających, tak aby Kierownik jednostki nadzorowanej mógł na bieżąco zapoznawać się z tymi wynikami i wykorzystywać ewentualne wnioski i zalecenia w bieżącej działalności służbowej.

1. Rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne dotyczące prowadzenia nadzoru nad realizowaniem przez Placówki NoOSG zadań określonych w ustawie z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych ustaw .

Zgodnie z § 8 pkt 30 Zarządzenia Nr 52 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Krośnie Odrzańskim (Dz.Urz. KGSG z dnia 17 kwietnia 2014 r. z późn.zm.) do szczegółowego zakresu zadań Wydziału do Spraw Cudzoziemców należy sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem przez komendantów placówek Straży Granicznej zadań należących do właściwości Wydziału, w szczególności dotyczących m.in.:

- przyjmowania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej oraz wydawania cudzoziemcom, od których przyjęto wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, tymczasowych zaświadczeń tożsamości cudzoziemca;
- realizacji przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 31).
- zatrzymywania osób w trybie i przypadkach określonych w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach i ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu

cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zespół kontrolny dokonał analizy przedstawionej do kontroli dokumentacji dotyczącej rozwiązań organizacyjno-funkcjonalnych przyjętych w WdsCu w zakresie sprawowania nadzoru nad realizowaniem przez Placówki NoOSG zadań określonych w ustawie z dnia 10 września 2015 r. Szczegółowe ustalenia zespołu kontrolnego ujęto w notatce służbowej⁹.

Zadania pozostające we właściwości Wydziału ds. Cudzoziemców znalazły odzwierciedlenie w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień Naczelnika Wydziału do Spraw Cudzoziemców określonym w załączniku nr 17 do decyzji nr 110/A/14 Komendanta Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 12 czerwca 2014 r. w sprawie określenia szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień dla: zastępców komendanta Oddziału, głównego księgowego, komendantów placówek, kierowników komórek organizacyjnych komendy oddziału, zespołu stanowisk samodzielnych, osób bezpośrednio podlegających komendantowi oddziału.

W okresie objętym kontrolą w WdsCu NoOSG kolejno obowiązywały:

- Wewnętrzny Podział Zadań Wydziału do Spraw Cudzoziemców– zatwierdzony przez Komendanta NoOSG, zarejestrowany pod nr 4423/14 w dniu 30.04.2014 r.¹⁰
- Wewnętrzny Podział Zadań Wydziału do Spraw Cudzoziemców– zatwierdzony przez Komendanta NoOSG, zarejestrowany pod nr 3403/16 w dniu 05.04.2016 r.¹¹

Zgodnie ze wskazanymi powyżej dokumentami w okresie do dnia 04.04.2016 r. zadania objęte zakresem kontroli przypisane były Sekcji Koordynacji i Nadzoru, natomiast od dnia 05.04.2016 r. powierzone zostały Sekcji Migracji. Za merytoryczny nadzór nad ich wykonaniem, zgodnie z posiadanym zakresem obowiązków i uprawnień, odpowiadał Zastępca Naczelnika WdsCu [REDACTED]. Z analizy zapisów zawartych w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień wynika, że osoby realizujące czynności związane ze sprawowaniem nadzoru nad wykonywaniem w Placówkach NoOSG zadań należących do właściwości Wydziału, miały powyższy obowiązek uwzględniony w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień, a sposób podziału tych obowiązków uwzględniał zapisy zawarte w obowiązujących wewnętrznych podziałach zadań.

W celu zapewnienia odpowiedniego przygotowania do nadzorowania realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 10 września 2015 r. w podmiocie kontrolowanym podejmowano czynności mające na celu merytoryczne przygotowanie funkcjonariuszy i pracownika Wydziału.

Z informacji przekazanej przez Naczelnika WdsCu¹² wynika, iż funkcjonariusze Wydziału do spraw Cudzoziemców uczestniczyli w szkoleniach specjalistycznych organizowanych w Ośrodku Szkoleń Specjalistycznych SG w Lubaniu „Rola organów w postępowaniu o udzielenie ochrony międzynarodowej” oraz „Wymiana doświadczeń na temat orzecznictwa w zakresie udzielania cudzoziemcom ochrony (ochrona wynikająca z Konwencji Genewskiej)”. Natomiast praktyczne umiejętności zdobyli przyjmując wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium RP. Funkcjonariusze, którzy brali udział w szkoleniach swoją wiedzę przekazywali pozostałym osobom w sekcji, kładąc szczególny nacisk na wyjaśnienie zagadnień budzących wątpliwości w oparciu o aktualne orzecznictwo w omawianym zakresie. Ponadto funkcjonariusze w ramach samokształcenia analizują

9 Akta kontroli, karty nr 5-39;

10 Akta kontroli, karty nr 9-12;

11 Akta kontroli, karty nr 13 -16;

12 Akta kontroli, karta nr 93,95;

przepisy prawa, komentarze, aktualne orzecznictwo krajowe i europejskie oraz wytyczne Zarządu do Spraw Cudzoziemców. Zespół kontrolny ustalił ponadto, że posiadana wiedza wykorzystywana była podczas prowadzonych szkoleń i odpraw.

W ramach analizy przyjętych rozwiązań organizacyjnych ustalono ponadto, że czynności prowadzone w ramach nadzoru służbowego bezpośrednio w Placówkach NoOSG dokumentowane były w formie sprawozdań, które przesyłano każdorazowo Komendantowi Placówki SG celem zapoznania się i wniesienia ewentualnych uwag. Dopiero po otrzymaniu informacji zwrotnej od kierownika jednostki organizacyjnej sprawozdanie przedkładano Komendantowi Oddziału, celem zapoznania i akceptacji ewentualnych wniosków czy zaleceń. Przyjęty sposób dokumentowania czynności i obieg dokumentów należy ocenić pozytywnie, gdyż zapewnia on kierownikom nadzorowanych jednostek szczegółową informację na temat wyników sprawdzeń zrealizowanych w ramach nadzoru i gwarantuje możliwość wniesienia ewentualnych uwag do treści zawartych w sprawozdaniu.

Uwzględniając kryterium legalności i rzetelności zespół kontrolny powyższy obszar ocenia **pozytywnie**.

2. Prawidłowość, rzetelność i celowość działań podejmowanych w ramach nadzoru nad wykonywaniem przez Komendantów Placówek Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej zadań wynikających z ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych ustaw.

Ustawa z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw wprowadziła z dniem 13 listopada 2015 r. istotne zmiany w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej¹³ oraz nałożyła nowe zadania na Komendantów Placówek Straży Granicznej. Obowiązki te wynikające ze zmienionych nowelizacją przepisów dotyczących procedury przyjęcia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej czy też postępowania z cudzoziemcem ubiegającym się o udzielenie ochrony międzynarodowej wymagały odpowiedniego przygotowania do realizacji zadań w Placówkach SG oraz wzmożonego nadzoru nad sposobem ich wykonania.

W toku kontroli ustalono, że Wydział ds. Cudzoziemców w dniu 09 listopada 2015 r. tj. w okresie poprzedzającym wejście w życie ustawy z dnia 10 września 2015 r. zorganizował w komendzie oddziału szkolenia dla funkcjonariuszy Grup do Spraw Cudzoziemców wszystkich jednostek organizacyjnych NoOSG. Szkolenia obejmowały swoim zakresem n.w. tematykę :

- „Czynności związane z przyjęciem wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej”;
- „Zatrzymanie oraz umieszczenie w ośrodku detencyjnym cudzoziemca wobec którego toczy się postępowanie o ochronie międzynarodowej”;
- „Postępowanie z cudzoziemcem, który złożył kolejny wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej lub może zostać przekazany do innego państwa członkowskiego UE”;
- „Postępowanie wobec osób umieszczonych w SodC lub areszcie dla cudzoziemców” .

W przedmiotowych szkoleniach wzięli udział wyznaczeni przez Komendantów PSG

¹³ t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 680 z późn. zm.;

Kierownicy Grup do spraw Cudzoziemców oraz Kierownicy Zespołów do Spraw Migracji¹⁴.

W związku ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 10 września 2015 r. w celu wypracowania procedur związanych z umieszczaniem małoletnich cudzoziemców przebywających na terytorium RP bez opieki w pieczy zastępczej, na wniosek Kierownika Sekcji do Spraw Migracji WdsCu w dniu 4 grudnia 2015 r. zorganizowano spotkanie w którym uczestniczyli Starosta Krośnieński, wicestarosta, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Naczelnik WdSCu. Podczas przedmiotowego spotkania wypracowano procedurę postępowania oraz ustalono miejsca w których umieszczany będzie małoletni cudzoziemiec bez opieki¹⁵. Kolejne spotkanie odbyło się w Komendzie Nadodrzańskiego Oddziału SG. Uczestniczyła w nim Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie Odrzańskim, Dyrektor Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej wraz z jednym z wychowawców, Dyrektor Domu Dziecka w Gubinie wraz z wychowawcą, Naczelnik Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców oraz przedstawiciel Placówki SG w Zielonej Górze-Babimoście. W trakcie spotkania ustalono szczegóły związane z dowożeniem małoletnich cudzoziemców bez opieki do wskazanych placówek opiekuńczo-wychowawczych¹⁶. Ponadto w październiku 2016 r. zorganizowano analogiczne spotkanie z dyrektorami placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz zawodowymi rodzinami zastępczymi o charakterze pogotowia rodzinnego powiatu żarskiego¹⁷.

W dniach 11-13 stycznia 2016 r. przeprowadzono odprawę dla funkcjonariuszy kadry kierowniczej pionu do spraw cudzoziemców Nadodrzańskiego Oddziału SG. Przedmiotowa odprawa obejmowała między innymi tematykę związaną z czynnościami związanymi z przyjmowaniem wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium RP. Przekazano również doświadczenia i uzgodnienia związane ze współpracą z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. Ponadto w związku ze zgłoszonymi przez kierowników jednostek organizacyjnych propozycjami zagadnień omówiono zmiany wynikłe z nowelizacji ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP¹⁸.

W toku kontroli stwierdzono, iż WdsCu niezwłocznie przysyłał Komendantom Placówek NoOSG otrzymywane z Zarządu do Spraw Cudzoziemców pisma, zalecenia i wytyczne dotyczące m.in. nowelizacji przepisów o udzieleniu cudzoziemcom ochrony. Obieg dokumentacji w powyższym zakresie przebiegał w sposób płynny i prawidłowy¹⁹.

Na podstawie dokumentacji przedstawionej do kontroli stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą nadzór merytoryczny WdsCu NoOSG nad realizowaniem przez Placówki NoOSG nowych zadań wynikających z ustawy z dnia 10 września 2015 r. sprawowany był z zastosowaniem różnych form i metod. Szczegółowy opis sprawdzonej dokumentacji dotyczącej przedmiotowego zagadnienia zespół kontrolny zawarł w notatce służbowej²⁰.

Z ustaleń kontroli wynika, że najczęściej wykorzystywaną formą realizacji ww. czynności była analiza i weryfikacja danych zawartych w systemach teleinformatycznych CBD SG SWK, Pobyt oraz ZSE 6. W wyniku analizy materiałów przedstawionych do kontroli stwierdzono, że wszelkie rozbieżności były na bieżąco wyjaśniane z Kierownikami Grup

14Akta kontroli, karty nr 41-48;

15Akta kontroli, karta nr 48;

16Akta kontroli, karta nr 96;

17Akta kontroli, karta nr 91;

18Akta kontroli, karta 47 oraz 96;

19Akta kontroli, karty nr 50-52;

20 Akta kontroli, karta nr 74-82;

ds. Cudzoziemców bądź Kierownikami Zespołów do Spraw Migracji²¹. Natomiast w przypadkach kiedy postępowanie funkcjonariuszy Grup do Spraw Cudzoziemców budziło wątpliwości co do zasadności podjętej decyzji zwracano się do Komendantów poszczególnych Placówek SG z prośbą o przekazanie szczegółowych informacji bądź dokumentacji w danej sprawie²².

W okresie objętym kontrolą funkcjonariusze i pracownicy WdsCu w ramach nadzoru służbowego przeprowadzili sprawdzenie realizacji m.in. nowych zadań wynikających z ustawy z dnia 10 września 2015 r. w Placówce SG w Tuplicach, Wrocławiu-Strachowicach oraz Świecku²³.

W PSG w Tuplicach czynności w ramach nadzoru służbowego zostały przeprowadzone w dniu 17.02.2016 r. przez funkcjonariuszy Sekcji Koordynacji i Nadzoru WdsCu. Sprawdzeniem objęto m.in. :

- stosowanie właściwych formularzy wniosków o udzielenie ochrony²⁴ oraz właściwego formularza oświadczenia o zamiarze dalszego ubiegania się o udzielenie ochrony międzynarodowej²⁵;
- terminowość i prawidłowość wydania Tymczasowych Zaświadczeń Tożsamości Cudzoziemca;
- zapewnienie przeprowadzenia badań lekarskich;
- terminowość przekazania dokumentacji do Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców.

Na podstawie sprawdzonej dokumentacji ujawniono szereg uchybień i nieprawidłowości, w tym, m.in.:

- wykonywanie czynności należących do obowiązków organu przyjmującego wnioski o udzielenie ochrony przez funkcjonariuszy nie posiadających do tego pisemnych upoważnień;
- błędy w wydanych Tymczasowych Zaświadczeniach Tożsamości Cudzoziemca;
- niepełne dane w informacjach kierowanych na podstawie art. 55 b ust. 4 *ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP* do Szefa ABW, AW, SKW i SWW;
- brak udokumentowania wręczenia cudzoziemcowi informacji dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej;
- nie kierowanie wniosków o przeprowadzenie identyfikacji cudzoziemca w przypadku osób małoletnich urodzonych poza granicami RP i przekazanych do Polski bez dokumentów potwierdzających ich tożsamość;
- nie zamieszczanie fotografii wnioskodawcy w SI Pobyt v.2.;
- błędne wprowadzenie danych osoby legitymowanej skutkujące dokonaniem sprawdzenia niewłaściwej osoby oraz nie zrealizowaniem czynności zleconej wobec cudzoziemca;
- nierzetelne wprowadzanie danych do systemu CBD SG SWK.

Wyniki sprawdzenia zostały szczegółowo opisane w sprawozdaniu sporządzonym w dniu 17 marca 2016 r. i przesłanym Komendantowi PSG celem zapoznania i wniesienia ewentualnych uwag w dniu 23 marca 2016 r. Mając na uwadze ustalenia zawarte w treści sprawozdania, stwierdzić należy, że czynności zrealizowane przez osoby nadzorujące były wykonane rzetelnie, a wyniki dokonanych sprawdzeń zostały wykorzystane przy

21 Akta kontroli, karta nr 92;

22 Akta kontroli, karty nr 98,108

23 Akta kontroli, karty nr 53-89;

24 Określonego rozporządzeniem MSW z dnia 4 listopada 2015 r. w sprawie wzoru formularza wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej (Dz. U. Z 2015 poz. 1859);

25 Opracowanego przez Zarząd ds. Cudzoziemców KGSG;

formułowaniu wniosków, które adekwatne były do stwierdzonych nieprawidłowości. Ponadto z uwagi na wagę oraz liczbę stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie realizacji czynności służbowych związanych z wejściem w życie ustawy z dnia 10 września 2015 r. w podmiocie kontrolowanym zostało opracowane i przesłane do wszystkich jednostek organizacyjnych NoOSG pismo fax NO-CU/1441/VII/SM/16 z dnia 13.05.2016 r. zawierające informację o stwierdzonych nieprawidłowościach oraz polecenia zastępcy Komendanta NoOSG dotyczące sposobu realizacji czynności służbowych we wskazanym obszarze²⁶.

W Placówce SG we Wrocławiu-Strachowicach – czynności w ramach nadzoru służbowego zostały przeprowadzone w dniu 05.05.2016 r. przez funkcjonariuszy Sekcji do spraw Migracji. Zakres przedmiotowy nadzoru obejmował m.in. sprawdzenie pod względem formalno-prawnym trybu przyjmowania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej przez Komendanta Placówki. Poza ww. zagadnieniem sprawdzeniu podlegały również zadania z zakresu kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom, a także rozpatrywania przesłanek do udzielenia cudzoziemcowi zgody na pobyt ze względów humanitarnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz sprawdzenie przestrzegania terminów do załatwienia tych spraw. Wyniki sprawdzenia zostały szczegółowo opisane w sprawozdaniu sporządzonym w dniu 12 sierpnia 2016 r. i przesłanym w tym samym dniu Komendantowi PSG celem zapoznania i wniesienia ewentualnych uwag. Nieprawidłowości stwierdzone w wyniku sprawdzenia dokumentacji związanej z realizacją zadań nałożonych na organ przyjmujący wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej związane były głównie z wystawieniem TZTC (błędnie wyliczony okres ważności) i jego rejestracją w SI Pobyt (z ponad miesięcznym opóźnieniem). Stwierdzono również pojedyncze błędy formalne w sporządzanej dokumentacji. W sprawozdaniu sformułowano wnioski, które były adekwatne do dokonanych ustaleń. Komendant Placówki SG we Wrocławiu – Strachowicach odsyłając podpisane sprawozdanie z nadzoru przesłał jednocześnie informację dotyczącą działań podjętych w celu wyeliminowania błędów i nieprawidłowości wskazanych w sprawozdaniu.

Nadzór służbowy w Placówce SG w Świecku przeprowadzono w dniu 29.09.2016 r., jednak sprawozdanie z tego nadzoru zostało sporządzone w dniu 08.12.2016 r. i przesłane Komendantowi PSG w Świecku celem zapoznania i wniesienia ewentualnych uwag. Mając na uwadze, iż dokument został wytworzony po okresie objętym kontrolą, jego treść nie została uwzględniona przy ocenie działalności podmiotu kontrolowanego.

W toku kontroli stwierdzono, że w treści sprawozdań jako podstawę prawną przeprowadzenia nadzorów wskazywano Wewnętrzny Podział Zadań WdsCu. Należy jednak wskazać, iż wewnętrzny podział zadań jest dokumentem regulującym wyłącznie sposób podziału zadań na poszczególne wewnętrzne komórki wydziału, określonych w regulaminie organizacyjnym komendy oddziału. Dlatego też w przypadku potrzeby wskazania podstaw prawnych realizacji nadzoru służbowego przez funkcjonariuszy WdsCu właściwe jest wskazanie Zarządzenia nr 52 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie *nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Krośnie Odrzańskim*.

W treści sporządzonych sprawozdań wskazywano, iż czynności przeprowadzane były w ciągu jednego dnia, podczas wizyty funkcjonariuszy WdsCu w Placówce. W związku

²⁶Akta kontroli, karty nr 64-67;

z faktem, iż w dwóch przypadkach od daty przeprowadzenia nadzoru do przesłania Komendantom Placówek sporządzonego sprawozdania upłynął dość długi termin, który mógł mieć wpływ na prawidłową realizację zadań zwrócono się do Naczelnika oraz funkcjonariuszy realizujących poszczególne czynności o wyjaśnienie powyższej sytuacji. Z uzyskanych wyjaśnień wynika, że ustalenia poczynione podczas nadzoru w Placówce podlegają dodatkowej analizie w oparciu o zapisy zawarte w systemach informatycznych – CBD SG SWK, i SI Pobyt. Czynności te są czasochłonne, a weryfikacja i analiza informacji jest niezbędna do sprawdzenia poprawności działania i prawidłowości zarejestrowania informacji w systemach. W trakcie realizowanych sprawdzeń stwierdzane są często nieścisłości pomiędzy informacjami zawartymi w systemach a sprawdzoną dokumentacją. Ponadto często ujawniane są nowe problemy, które wcześniej nie były uregulowane zaleceniami i w takich przypadkach wypracowanie stanowiska i trybu postępowania jest czasochłonne. Jak wynika z wyjaśnień funkcjonariuszy na termin sporządzenia sprawozdania często ma wpływ realizacja innych bieżących zadań Wydziału. Funkcjonariusze wyjaśnili, że wszelkie uwagi nadzorujących pojawiające się bezpośrednio w czasie wizyty w Placówce są omawiane z funkcjonariuszami i przekazywane na bieżąco kierownictwu Placówki²⁷.

Powyższe wyjaśnienia zespół kontrolny uznał w części za wystarczające. Wskazać należy, iż część ustaleń zawartych w sprawozdaniach dokonywana jest w oparciu o dostępne bazy danych w terminie późniejszym, zasadnym jest wskazywanie w treści tych sprawozdań również terminu kontynuacji czynności sprawdzających w siedzibie komendy oddziału. Niezależnie od powyższego, w ocenie zespołu kontrolnego, czynności realizowane w ramach nadzoru służbowego winny być przeprowadzane sprawnie a ich wyniki (zawarte w sprawozdaniu) na bieżąco przekazywane kierownikowi jednostki w której zrealizowano czynności. Weryfikacja realizacji zaleceń i wniosków będących wynikiem przeprowadzonego nadzoru realizowana była poprzez sprawdzenia w ramach monitoringu systemów teleinformatycznych oraz przy czynnościach nadzorczych w trakcie kolejnej wizyty. Ponadto jak wyjaśnił Naczelnik WdsCu, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wymagających niezwłocznego podjęcia działań naprawczych Komendant Placówki zostaje zobligowany do poinformowania o zrealizowaniu zaleceń²⁸.

W okresie objętym kontrolą w Placówce SG w Świecku oraz Placówce SG w Zgorzelcu przeprowadzony był w dniach 16-17 maja 2016 r. monitoring w ramach sprawowanego przez Zarząd do Spraw Cudzoziemców KGSG nadzoru nad realizacją przez terenowe organy SG m.in. zadań wynikających z ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach. Po otrzymaniu z Zarządu ds. Cudzoziemców notatki służbowej z wizytacji ww. Placówek dokument przesłano celem zapoznania i służbowego wykorzystania do wizytowanych jednostek oraz do wiadomości kierowników pozostałych jednostek organizacyjnych NoOSG.

W związku z dokonanymi ustaleniami stosując kryteria: legalności, rzetelności i celowości pozytywnie oceniono działania podejmowane przez podmiot kontrolowany w ramach nadzoru nad wykonywaniem przez Komendantów Placówek Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej zadań wynikających z ustawy z dnia 10 września 2015 r. *o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych ustaw.*

²⁷Akta kontroli, karty nr 91,94,96,97;

²⁸Akta kontroli, karta nr 97;

IV. Wnioski/zalecenia:

Pisemne informacje o wynikach czynności przeprowadzonych w ramach nadzoru służbowego w Placówkach NoOSG sporządzać i przekazywać Komendantom Placówek bezpośrednio po wykonanych czynnościach sprawdzających, tak aby wyniki tego nadzoru mogły być na bieżąco wykorzystywane w działalności służbowej.

V. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć w terminie do 15 marca 2017 r. zarządzającemu kontrolę za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej.

VI. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika podmiotu kontrolowanego.

ppłk SG Jacek SZCZACHOR

Wykonano w 2 egzemplarzach:
Egz. nr 1 – Naczelnik Wydziału do Spraw Cudzoziemców NoOSG
Egz. nr 2 – WK NoOSG - a/a
Wyk. zespół kontrolny
Dnia 27.02.2017 r.